

Před 70 lety se narodil exministr životního prostředí Vavroušek

PRAHA [STUŽ/Nadace Partnerství] – Před 70 lety, 15. září 1944, se narodil exministr životního prostředí, milovník přírody a nadšený horolezec Josef Vavroušek. Jeho životní lásky se mu ale staly osudnými. Zahynul v březnu 1995 v padesáti letech pod lavinou. Sněhová smršť pohřbila v Tatrách i jeho dceru Petru, s níž se do hor vydal na tradiční oslavu svého svátku.

Pražský rodák (narozen 15. září 1944) v období září 1962 až prosinec 1967 studoval na strojní fakultě ČVUT v Praze (specializace ekonomická, zaměření matematické). Podílel se na studentské opoziční činnosti, zejména jako šéfredaktor časopisu Buchar.

Od 1. ledna do 13. září 1968 se zúčastnil expedice směřující do nemocnice A. Schweitzerova v Lambarené (Gabon). Cílem expedice, která navštívila čtrnáct afrických zemí, byla jednak materiální pomoc nemocnici, jednak podpora Schweitzerových ideálů humanismu a úcty k životu. Po roce 1968 byl zvolen místopředsedou organizace SOS sdružující mladé československé občany na území Paříže. Po návratu z Afriky strávil rok na základní prezenční službě ve vojenském výzkumném ústavu, kde pracoval jako matematik a naučil se programovat (říjen 1968 až rok 1969).

V období říjen 1969 až květen 1970 pracoval jako odborný pracovník ve Výzkumném ústavu ekonomiky průmyslu a stavebnictví při VŠE, potom v letech 1970–1974 jako poradce v Institutu poradenství. V roce 1975 se stal kandidátem věd po obhajobě knihy „Systém řízení průmyslového podniku“.

Od roku 1975 pracoval v Ústavu pro ekonomiku a řízení VTR (později Výzkumný ústav VTR) v oblasti kybernetiky a teorie systémů, později se specializací na péči o životní prostředí. Zároveň přednášel na řadě konferencí a kursů. V roce 1988 jeden semestr externě vyučoval na strojní fakultě ČVUT v postgraduálním studiu (kurs péče o životní prostředí). Aktivně se zúčastnil činnosti nevládní ekologické hnutí, zejména Ekologické sekce čs. biologické společnosti při ČSAV. Podílel se na zakládání a činnosti Kruhu nezávislé inteligence (1988) a Občanského fóra (1989).

V březnu 1990 byl jmenován náměstkem Státní komise pro vědeckotechnický rozvoj odpovědným za péči o životní prostředí, v červnu téhož roku ministrem vlády ČSFR, předsedou Federálního výboru pro životní

prostředí, a to do konce volebního období v červnu 1992. V červnu 1991 zorganizoval první celoevropskou konferenci ministrů životního prostředí (Dobříš). Byl vedoucím československé delegace na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiro (červen 1992).

Od října 1992 pracoval v Institutu aplikované ekologie při VŠZ Praha jako výzkumný a vývojový pracovník v oblasti trvale udržitelného hospodaření ve venkovské krajině a přednášel na VŠZ. V září 1992 inicioval založení dobrovolné neziskové Společnosti pro trvale udržitelný život, kde byl zvolen předsedou. V letním semestru 1992–1993 externě přednášel ekologii člověka na fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Od září 1993 byl pracovníkem oddělení veřejné a sociální politiky Institutu sociálních studií FSV. Ve školním roce 1993–1994 vedl kurs Ekologie člověka a podílel se na přednáškách v kursu Veřejná politika. Ve školním roce 1994–1995 přednášel kursy Základy ekologie člověka (pro bakaláře) a Trvale udržitelný způsob života (pro magistry) a podílel se na kursu Veřejná politika. Byl členem vědecké rady FSV UK a proděkanem pro rozvoj a styk s veřejností této fakulty.

Přednášel také na řadě jiných vysokých škol v českých zemích i na Slovensku a dále ve Velké Británii (Cambridge). Na jaře 1994 navštívil USA, kde přednesl 22 přednášek na universitách, vědeckých ústavech i státních institucích. Publikoval pět knih, 40 studií a cca 150 odborných článků, zejména z oblasti kybernetiky, teorie systémů, teorie rozhodování a péče o životní prostředí.

Osobnost Josefa Vavrouška je připomínána každoročně prostřednictvím Ceny Josefa Vavrouška, kterou vyhlašuje Nadace Partnerství. Josef Vavroušek byl jedním z hlavních protagonistů konceptu trvale udržitelného rozvoje nejen u nás, ale i v rámci celé Evropy. „Jako vůbec první například uspořádal setká-

Tatra 138 6x6VN, která vezla expedici Lambarene do Afriky, zastavila v Holicích na počest a připomínku místního rodáka a cestovatele po ještě divoké Africe dr. Emila Holuba. Zde se s expedicí setkal tehdy ještě student Miloslav Vohralík, později šéfredaktor Biozin a měsíčníku Bio. Z jeho pozůstalosti máme dobovou fotografii Tatry, výstřižek snímku expedičníků z tisku a pohlednici s podpisy, kterou obdržel (viz obrázky dole).

ni evropských ministrů svého rezortu a jeho odkaz tak dodnes zůstává inspirací k většímu respektu vůči životnímu prostředí,“ doplňuje **Tomáš Růžička.**

„Josef Vavroušek byl v českém a evropském prostoru mimořádnou osobností integrující odbornost, veřejné působení a klasickou podobu zastupitelské politiky v tvořící se otevřené liberální občanské společnosti. Výrazně se podílel na tvorbě základů československé a české legislativy životního prostředí. Uspořádáním první celoevropské konference ministrů životního prostředí v červnu 1991 na Dobříši zahájil významný evropský politicko-environmentální proces, trvale zvaný „dobříšský“. Jako vedoucí československé delegace na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiro v červnu 1992 dává jeden z prvních předvídavých impulsů k úvahám o funkční reformě Organizace spojených národů. Zakladatelskou činností v oblasti nevládních organizací a současně na akademické půdě, kde inspiroval zkoumání společenskovevědních souvislostí udržitelného rozvoje, posiluje Vavroušek veřejný život a skutečnost, nepředpoklátoval odbornost, vtělenou do pěti knih, čtyřiceti studií a půldruhé sta odborných článků,“ uvedl **Ivan Rynda**, držitel Ceny Josefa Vavrouška za rok 2002.

-red-
www.ecoconnect

